

reprezentowane przez:
radcę prawnego

Rada Miejska w Sławnie
do rąk Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Pana Marcina Podolskiego

PETYCJA

**w sprawie zapewnienia wyprzedzających badań archeologicznych podczas przebudowy
Placu ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Sławnie**

Działając w imieniu Sławińskiego Stowarzyszenia Eksploracyjnego, jako jego pełnomocnik, na podstawie art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, składam niniejszą petycję w interesie publicznym.

Wnoszę o podjęcie przez Radę Miejską w Sławnie uchwały, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy o samorządzie gminnym, ustalającej kierunek działania Burmistrza Miasta Sławno polegający na doprowadzeniu - przed rozpoczęciem robót budowlanych mogących naruszyć zachowane nawarstwienia i relikty archeologiczne Placu ks. kard. Stefana Wyszyńskiego - do przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych tego obszaru.

Wnoszę jednocześnie, aby Rada Miejska zwróciła się do Burmistrza o niezwłoczne podjęcie działań koniecznych do realizacji tego kierunku, w szczególności o **wystąpienie przez Miasto Sławno, jako inwestora, do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych.**

UZASADNIENIE

Plac ks. kard. Stefana Wyszyńskiego znajduje się w granicach wpisanego do rejestru zabytków obszaru Starego Miasta w Sławnie. W 2025 roku, podczas badań prowadzonych w związku z odwiertami geotechnicznymi, Jacek Borkowski stwierdził na głębokości około 1,1 m relikty murowanej architektury. W swoim sprawozdaniu sformułował następnie jednoznaczne zalecenie:

*„Zaleca się **przed** przystąpieniem do prac inwestycyjnych przeprowadzenie **wyprzedzających** badań archeologicznych w ramach placu rynkowego oraz **ściśle nadzorowanie prac w ulicach i na terenie zielonym zlokalizowanym na południe po rynku.**”*

Pomimo tego obecnie przyjęty sposób ochrony archeologicznej opiera się na badaniach interwencyjnych w formie ścisłego nadzoru prowadzonego podczas robót ziemnych.

W mojej ocenie, po zapoznaniu się z całością dokumentacji i po spotkaniu z 9 października 2026 roku, istnieją wystarczające podstawy, aby przed rozpoczęciem robót budowlanych ingerujących w grunt przeprowadzić wyprzedzające badania archeologiczne.

Taki kierunek wynika również z wytycznych Generalnego Konserwatora Zabytków z 13 listopada 2024 roku dotyczących badań archeologicznych w miastach historycznych. GKZ zwraca uwagę na nadmierne stosowanie nadzorów archeologicznych w historycznych centrach miast i wskazuje, że nadzór nie powinien zastępować badań **wyprzedzających** tam, gdzie występowanie złożonych nawarstwień archeologicznych jest już znane lub możliwe do przewidzenia. Wytyczne wskazują również, że **wcześniejsze rozpoznanie archeologiczne pozwala właściwie zaplanować inwestycję i ograniczyć ryzyko późniejszego wstrzymywania robót po dokonaniu odkryć.**

Także w karcie ewidencyjnej zabytku dotyczącej Sławna wskazano, że:

*„Działania inwestycyjne na konkretnych działkach i w budynkach historycznych muszą być **poprzedzone ich kompleksowymi badaniami archeologiczno-architektonicznymi.**”*

https://zabytek.pl/pl/obiekty/g-258579/dokumenty/PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_32_EN.519023/1

W dniu 9 października 2026 roku zorganizowałem spotkanie poświęcone tej sprawie. Wzięli w nim udział prof. Włodzimierz Rączkowski oraz Agata Byszewska-Łasińska z Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Przedstawiłem zgromadzoną dokumentację, w szczególności wyniki badań Jacka Borkowskiego, obecny program badań i przyjęty model ochrony.

Wnioski obojga uczestników były jednoznaczne i zgodne z podnoszonymi przeze mnie zastrzeżeniami. Ocenili oni, że przy obecnym stanie wiedzy ograniczenie ochrony archeologicznej rynku do nadzoru prowadzonego równocześnie z robotami budowlanymi nie jest rozwiązaniem właściwym, a badania powinny wyprzedzać prace inwestycyjne. Wnioski te są zgodne z przywołanymi wyżej wytycznymi Generalnego Konserwatora Zabytków.

Na spotkanie zostali zaproszeni także przedstawiciele Miasta Sławno, Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz wykonawcy. Nie uczestniczyli w spotkaniu. Szczegółowy przebieg spotkania przedstawiam w załączonej notatce.

Prof. Włodzimierz Rączkowski poinformował ponadto, że przekaze informację o sytuacji Zarządowi Fundacji „Dziedzictwo”, w tym Janowi Sroce.

Miasto Sławno jest inwestorem przedsięwzięcia. Dlatego to Miasto powinno podjąć działania zmierzające do uzyskania odpowiedniego pozwolenia ZWKZ i przeprowadzenia

wyprzedzających badań archeologicznych przed rozpoczęciem prac mogących doprowadzić do zniszczenia zachowanych nawarstwień i reliktyw.

W tej sytuacji zwracam się do Rady Miejskiej o zajęcie jednoznacznego stanowiska i ustalenie Burmistrzowi kierunku działania polegającego na zapewnieniu przeprowadzenia wyprzedzających badań archeologicznych Placu ks. kard. Stefana Wyszyńskiego przed rozpoczęciem robót zagrażających zachowanym nawarstwieniom archeologicznym.

Załączniki:

1. kopia decyzji ZWKZ nr 151.2026.K z 6 marca 2026 roku;
2. kopia decyzja ZWKZ nr 720.2026.K z 10 września 2026 roku;
3. program badań archeologicznych opracowany przez Pawła Rozmarynowskiego;
4. sprawozdanie z badań archeologicznych Jacka Borkowskiego z 2025 roku;
5. notatka ze spotkania z 9 października 2026 roku
6. pełnomocnictwo